

Teatrul de Stat
din Tîrgu Mureș

SPERANȚA NU MOARE ÎN ZORI

de Romulus Guga

În atmosfera festiv-tinerească a confruntării teatrale de la Piatra Neamț, în acest oraș, gazdă entuziastă a unor mai vechi întâlniri artistice pasionante, ne-am întâlnit cu spectacolul unui autor pe care îl cunoșteam drept un foarte interesant prozator, și cu o pasionată echipă actoricească: piesa lui Romulus Guga, *Speranța nu moare în zori*, interpretată de colectivul din Tîrgu Mureș.

Autorul și-a ales drept loc al acțiunii o gară, simbol teatral atît de iubit de dramaturgi ca și de poeți, loc de proiecție a încercării unor destine umane, sugerînd o eternă mișcare în timp și în spațiu, oferind cele mai diverse formule mișcării eroilor, dar și circumstanțe, adăugîndu-le un pitoresc inefabil, captînd „ab initio” atenția spectatorilor. Gara lui Romulus Guga e încărcată însă de sensuri grave, de un patos, care e acela al elipelor de după Eliberare; e momentul marii cotituri, e ceasul în care conștiințele se dezleagă; în care partidul, principala forță motrice a țării noastre, deschide istoriei un nou capitol.

Pentru a transfigura scenic una din filele acestei noi istorii, Romulus Guga a surprins cîteva personaje aflate la răscruce de veac: un moșier și soția sa, un colonel, un scamator cam ciudat, un țaran, doi tineri îndrăgostiți, un șef de gară etc., etc., fiecare purtînd cu el, condensat (aici se simte evident mina prozatorului), povestea unei vieți dezvăluită fulgerător la scînteia unor replici cu multe confesiuni, mustind de imagini poetice. Oamenii își narează deci existența, iar acțiunea se mișcă, purtată de datele unei odioase așa-zise crime pasionale. Însuși criminalul încearcă să folosească propria sa crimă ca o diversivne politică îndreptată împotriva celor care schimbă vechile rînduiri. Pe acest fundal se proiectează noile conștiințe, acționează comuniștii, de partea cărora se află odată cu adevărul și viitorul. În cele cîteva ore ale acțiunii, personajele trăiesc mirajul confruntării și autoconfruntării, își desfășoară un ciclu de acțiuni paralele, nu totdeauna supuse firului inițial de acțiune, cu o copioasă voluptate a cuvîntu-

lui ce devine și incantație și joc cptic, mereu tensionat, dar nu mereu și ferit de livrese.

Romulus Guga vădește, prin această primă piesă a sa, capacitatea de a sugera prin ritualul Thaliei o gîndire originală, pasiunea dialogului, știința desenării personajelor, obținută prin pitoresc și culoare. *Speranța nu moare în zori* e totodată unul dintre poemele dramatice închinat unui mare eveniment istoric, un elogiu adus comuniștilor, într-un ceas de mare transfigurare istorică, un „memento” dramatic.

Spectacolul este semnat regizoral și scenografic de Dan Micu, unul dintre numele cele mai cunoscute ale generației sale. El a înzestrat spectacolul de la Tîrgu Mureș cu o incandescentă viziune, nelăsînd nici o scenă egală eu ea însăși, mereu „neliniștit”, căuînd soluțiile cele mai puțin la îndemînă, neocotînd șecul violent, supraetaînd metaforele piesei, îngroșînd, prin respingerea convenției, datele personale ale eroilor lui Romulus Guga. Spectacolul e direct, agitatoric, pe alocuri chiar patetic, mai ales în final (excepînd parada eroilor printre spectatori). Fără cortină, cu actorii care trăiesc în scenă dinainte de spectacol (și chiar în pauză), reprezentarea captează, iar regizorul ne propune o adevărată paradă a elementelor de teatru modern, multe aplicate organic textului, sensului său. Tinereasca sa năzuință de a contraveni teatrului „clasic” rodește mai deplin în munca dusă cu actorii, în mișcarea, gesticulația proprie fiecărui caracter, fiecărui stări sufletești, în estetica interioară a spectacolului său emoțional, mai ales în direcția pe care, probabil, regizorul miza poate mai puțin, jocul trăirilor sincere și adevărate. La acest capitol echipa merită sincere elogii. Florin Zamfirescu a adus pe scenă o sinceră candoare, un umor juvenil amar; Lucia Boga, un joc dezinvolt, firesc; Victor Ștengaru, într-o excelentă compoziție, o mască truculentă; Mihai Giugulescu, desenul precis, de puternică forță dramatică, tragedia unui simplu soldat — iată cîteva dintre componenții unei adevărate echipe. Dar i-am nedreptăți pe ceilalți, numindu-i numai pe ei. Deci se cuvin a fi citați Ștefan Sileanu — sobru, direct; Constantin Săsăreanu — compoziție pregnantă; Liviu Rozorea — jonglînd dezinvolt cu „Scamatorul” său; Dora Ivanciuc, Ana Nagy Searlat, Ștefan Kovessdi, Cornel Popescu, Al. Făgărășan, Ion Brătescu, C. Doljan.

Să elogiem, deci, Teatrul din Tîrgu Mureș, pentru devotamentul său artistic în slujba unei piese originale, într-o emoționantă dăruire colectivă.

Ce-am mai putea adăuga în încheiere decît faptul că juriul Festivalului de la Piatra Neamț, apreciînd atît textul cît și spectacolul, a acordat reprezentației cu *Speranța nu moare în zori*, marele premiu!

Alecu Popovici